



Perusturvakuntayhtymä Akseli
MASKU • MYNÄMÄKI • NOUSIAINEN



Asiakasraadin muistio

Aika 14.12.2018 klo 14–16

Paikka Hermannin tilat, ryhmätila
Nummentie 4, 21270 Nousiainen

Läsnä 8 asiakasraatilaista
Työntekijät: Tuuli Alamäki (puheenjohtaja) ja Suvi Sippola (sihteeri)
Vierailijat: Akselin kuntayhtymän johtaja Marika Tuimala (saapui klo 15), lastensuojelusta sosiaalityöntekijä Sari Ahanen sekä perheohjaaja Katri Sorsakivi (poistuivat klo 15 jälkeen)

1. Kokouksen avaus

- Puheenjohtaja Tuuli Alamäki avasi kokouksen klo 14.01 ja toivotti kaikki tervetulleeksi Perusturvakuntayhtymä Akselin Asiakasraadin syksyn 4. kokoukseen 14.12.2018.
- Kokous aloitettiin yhteisellä kahvihetkellä

2. Esityslista

- Puheenjohtaja kävi läpi kokouksen esityslistan ja työjärjestyksen.

3. Muistio

- Puheenjohtaja kävi läpi muistion. Asiakasraatilaisten ei jäänyt pelkkää positiivista ajatusta viime kerrasta, osa koki, että meni hörhöilyn puolelle. Yhdelle jäi pelko siitä, miten kokemusasiantuntijuutta seurataan ja valvotaan, onko oikein ja hyvä asia koko kokemusasiantuntijuus, jos on vaikeita asioita, miten päteviä ollaan koulutuksen jälkeen. Koettiin, että se oli yhden alkoholistin tarina, ei itse jaksaisi itse kuunnella samoja asioita yhä uudestaan. Sovittu, että sihteeri korjaa muistioon yhden asiakasraatilaisten kommentin, koska hän ei tarkoittanut asiaa siten, kuin se oli kirjoitettu, lisätään korjattu muistio Akselin kotisivuille myös.

4. Aloituskierros ja vieraiden esittely

- Asiakasraatilaisten esittelivät itsensä ja mitä asiakasryhmää edustavat; kuntouttavia ja itseään, jos oppii uutta ja voi itse antaa jotain; yhdellä on lapsilla asiakkuus lastensuojelussa, kiinnostaa muiden tarinat ja ihmiskohtalot, pystyykö jotenkin itse

Perusturvakuntayhtymä Akseli
Aikuissosiaalityön ja
erityispalvelujen yksikkö
Keskuskaari 3
21250 Masku

Puh. (02) 447 7000
www.soteakseli.fi
Asiakasraati@soteakseli.fi



Perusturvakuntayhtymä Akseli
MASKU • MYNÄMÄKI • NOUSIAINEN

vaikuttamaan puheella positiivisesti, mielenkiintoisia ihmisiä, jokaisella oma tarina; kuntouttavaa edustaa, mielenkiinnolla edustaa asiakasraadissa; edustaa syrjäytyneitä vanhempia ihmisiä ja tuo heidän asioita esille; edustaa kuntouttavaa ja toimii heidän äänitorvena; edustaa ammattirakentajia ja juoppoja; edustaa syrjäytyneitä nuorempia ja päihdepuolen kuntoutujaa. Perheohjaaja Katri Sorsakivi esittäytyy; hänellä on 14 vuoden työkokemus ja hän on työskennellyt esim. lastensuojelulaitoksissa, on koulutukselta sosionomi ja on opiskellut lyhytterapiaa. Sari Ahanen lastensuojelun sosiaalityöntekijä esittäytyy; Hänellä on työtaustaa laitoksissa ja sosiaalityöstä muista kunnista.

5. Keskustelua vierailijoiden kanssa

- Sari kertoo omasta työstään; Hän tekee avohuollon lastensuojelutyötä sekä lastensuojelun muita töitä. Sarin mukaan yhdessä perheiden kanssa pohditaan, miten voidaan auttaa, asiakkuudet siirtyvät arviointiin heille. Työskentelyn tavoitteena on saada aikaan muutos. Osa jälkihuollon asiakkaista muuttaa omaan kotiin suoraan laitoksesta tai muualta, työskentely jatkuu tiettyyn ikään saakka ja se sisältää tietyt tukipalvelut. Asiakasraatilainen toteaa, että ilmeisesti lastensuojelussa on paljon töitä nuorten kanssa ja toteaa sen olevan surullista ja toivoo, etteivät omat lapset joudu samaan tilanteeseen. Sari kokee, että peruspalveluissa olisi tarve lisäresursseille. Lastensuojelun väliintulo on aina perhettä rikkova kokemus, vaikka tarkoitus on hyvä ja välillä näin on pakkokin toimia, jos tilanne sitä vaatii. Katrin mukaan lastensuojelussa tehdään avohuollon palveluna perheohjausta perheiden koton ja työskentely on usein melko toiminnallista työskentelyä lasten kanssa. Taustalla voi perheellä olla jo monia eri tukitoimia. Jos lapsi palaa kotiin, niin siinä perheohjaaja on mukana arvioimassa tilannetta ja tukemassa sitä, tarvittaessa voidaan reagoida nopeastikin. Näillä resursseilla ei pystytä järjestämään tukihenkilötoimintaa omana palveluna, vaan ostopalveluna tuotetaan ne. Perheohjauksellinen työote on koko perhettä tukevaa, laitostyö on ollut erilaista Katrin mukaan. Sari; Jokaisen perheen yksilöllinen tilanne pyritään huomioimaan työskentelyssä, yhdessä kuitenkin sovitaan asioista, jotta perhe sitoutuu siihen. Raatilainen; Mikä syy on yleensä, että lapsi huostaan otetaan? Sari; Syyt vaihtelevat laidasta laitaan, esim. lapsen omat ongelmat, alkoholinkäyttö, huumeet, psyykkiset ongelmat, samat myös aikuisilla, lisäksi taustalla voi olla perheväkivaltaa. Sarin mukaan lapsi- ja nuorisopsykiatrian resurssit ovat liian alhaiset, on liian lyhyitä hoitajaksoja, lapset eivät kunnoudu, joten lastensuojelu joutuu tekemään korjaavat toimet. Raatilainen kysyy, onko tällöin kyseessä jo heitteillejätto? Sarin mukaan lastensuojelussa on pohdittu samaa. Sarin mukaan ilmoitus tulee välillä liian myöhään, jolloin on vaikea



Perusturvakuntayhtymä Akseli
MASKU • MYNÄMÄKI • NOUSIAINEN

korjata asioita. Raatilainen kysyy, meneekö työ ihon alle? Sari: Joskus tulee tunteita, mutta ei yleensä vie niitä kotiin, kokee, että olisi huolestuttavaa, jos ei yhtään kosketa. Asiakasraatilainen toteaa, että kaikkea ei pysty aina ymmärtämään, kun jotain paha tapahtuu. Asiakasraatilainen; Miten väkivaltaan suhtaudutaan, ohjataan vanhemmat avun piiriin? Sari; kyllä, mutta aina vanhemmat eivät ole valmiita ottamaan apua vastaan. Sarin mukaan asioihin on aina joku syy, joskus on vaikea nähdä, mikä on pielessä. Asiakasraatilainen; Isommassa mittakaavassa, ovatko asiakasmäärät nousussa? Sarin mukaan on nousussa, varsinkin haastavimmat asiakasasiat. Kysytty, mikä sen takana on? Sarin mukaan syitä on monia, esim. peruspalveluiden puutteet, asioihin ei reagoida tarpeeksi ajoissa ja lisäksi asioiden tunnistaminen ajoissa olisi tärkeää. Katrin mukaan koulumaailman muutokset aiheuttavat omat haasteet, esim. itseohjautuvuuden lisääntyminen ja jos ei saa tarpeeksi tukea ympäristöstä niin silloin riskit kasvaa. Asiakasraatilainen kokee, että kyseessä on vapaan kasvatuksen lopputulos, kun ei saa kurittaa. Sari toteaa, että toisaalta ei ollut lastensuojelua ennen ja on tapahtunut iso muutos asenteissa. Sarin mukaan nykyinen malli on suunnitelmallisempaa ja asiakaslähtöisempää. Katrin mukaan laitosmaailmakin on muuttunut, se oli ennen enemmän säilö ja silloin ei ollut osaamista ja ymmärrystä, miten mikäkin vaikuttaa lapseen ja nuoreen. Asiakasraatilaista kiinnostaa tietää, että jos koulusta tehdään lastensuojeluilmoitus ja toinen vanhempi ei suostu tulemaan tapaamisille, niin lakaistaanko asia maton alle? Sarin mukaan asia ei mene näin, vaan mennään selvittämään asiat tarvittaessa virka-avun turvin, ilmoituksen sisällön mukaan toimitaan ja arvioidaan, voidaan tavata lasta myös koulussa tai päiväkodissa. Asiakasraatila kysyy, onko heittää arviota, kuinka paljon on sellaisia, jotka jää systeemin ulkopuolelle? Sarin mukaan jää varmaan paljon, jos muualla ei tunnistetta avun tarvetta, kriisiytyneet tilanteet tulevat yleensä lastensuojeluun. Sari pohtii sitä, miten lasketaan, ketä on syrjäytynyt nuori, ei ole yksiselitteistä tapaa laskea. Asiakasraatilainen; Paljonko yhdellä työntekijällä on asiakkaita? Sari; n. 50 ja perheohjaajalla n. 10 perhettä kerralla. Perheohjauksen käyntimäärät vaihtelevat, asiakkuudet kestävät n. puoli vuotta tai pidempäänkin, päätöksiä tehdään kolmen kuukauden jaksoissa. Asiakasraatilainen; Paljonko lastensuojelussa on miehiä töissä? Sari; Vähemmän kuin naisia, palkka vaikuttaa. Asiakasraatilainen kertoo törmäävänsä päivittäin siihen, että miehet ovat heikoilla kun ero tulee. Hänellä on kokemus siitä, että lapsi otettiin huostaan toiselle paikkakunnalle, vaikka isä asuu naapurikunnassa. Hän ihmettelee, miksi isä ei kelvannut ja pohtii, että ehkä lapsi haluttiin tilanteesta pois. Hän kysyy, miten paljon kartoitetaan lähisukua? Sari; Kiireellisen sijoituksen aikana ei aina ehdi, mutta jos on tiedossa esim. isovanhemmat, niin heillä on velvollisuus selvittää lähiverkosto. Erotilanteessa yleensä arvioidaan, onko tilanne patologisoitunut,

Perusturvakuntayhtymä Akseli
Aikuissosiaalityön ja
erityispalvelujen yksikkö
Keskuskaari 3
21250 Masku

Puh. (02) 447 7000
www.soteakseli.fi
Asiakasraati@soteakseli.fi



Perusturvakuntayhtymä Akseli
MASKU • MYNÄMÄKI • NOUSIAINEN



joten silloin ko. tapauksessa toimitaan tietyllä tavalla. Sari kertoi raadille kiireellisen ja ei kiireellisen sijoitukset erot. Asiakasraatilainen kysyy, voiko olla niin, että lapsi määrätään isovanhemmille? Sari: Ei, vaan ensin selvitetään, onko se mahdollista ja onko siihen halua. Asiakasraatilainen kokee, että kun on paljon asiakkuuksia, on vaikea saada kiinni työntekijöitä. Sari on samaa mieltä ja kokee, että on mietittävä, miten kommunikoidaan, puhelinaika saattaa mennä yhden asiakkaan asioihin, mutta yleensä pyritään soittamaan takaisin. Asiakasraatilainen toivoo lisää virkoja lastensuojeluun. Suvi mainitsee, että on hienoa saada tietoa suoraan työntekijöiltä. Sari kokee samoin ja pitää hyvänä, että heidän vierailun avulla voidaan hälventää pelkoja ja vääriä mielikuvia lastensuojelusta. Sarin mukaan moni asiakas huomaa, että lastensuojelusta on ollut apua loppupeleissä. Lastensuojelun tehtävänä on selvittää kaikki ilmoitukset, oli kyseessä kiusantekoa tai muuta, mutta kaikki ilmoitukset pitää käsitellä. Asiakasraatilainen kokee, että joskus ilkeämieliset naapurit tekevät ilmoituksia myös, facebook saattaa olla yksi väylä, jossa levitetään kaikenlaista tietoa. Hän kokee, että osa on varmaan asiallisia ilmoja, mutta onko pelko, että asialliset jäävät huomioimatta? Asiakasraatilainen kysyy, pystyykö lapsen heti ottamaan huostaan? Sari; Kyllä, näille lapsille on omat paikat, joista asiaa selvitetään virka-aikana, muina aikoina Turun sosiaalipäivystys hoitaa. Asiakasraatilainen kysyy, näkyykö joulu ja muut juhlapyhät lastensuojelussa? Sarin mukaan koko syksy on ollut yhtä juhlapyhää, kiireen kannalta. Kiitetty vieraita ja vieraat kiittivät, että saivat tulla paikalle.

- Marika Tuimala esittäytyy, kiittää kutsusta. Marika kertoo, että on ollut noin 2 vuotta Akselin kuntayhtymän johtajana. Hän on seurannut ja lukenut asiakasraadin toimintaa ja on ylpeä siitä, lisäksi ehdotuksia on viety eteenpäin. Marikalla on sosiaalityöntekijän pätevyys, hän on tehnyt asiakastyötä siihen saakka kun tuli Akseliin, mutta nyt ei enää ehdi, koska Akseli on niin iso organisaatio. Hän kertoo sijaistavansa, jos muut esimiehet ovat pois ja tarvitaan sijaista. Marika kertoo, että on kaivannut asiakastyötä, koska siinä näkee parhaiten, mitä pitää kehittää ja miten sitä voisi viedä eteenpäin. Hän pitää hyvänä sitä, että julkisuudessa on puhuttu asiakkaan äänen kuulumisen tärkeydestä ja siitä, miten palveluiden olisi hyvä toimia, kuten esim. sähköiset palvelut, nopea yhteydenotto ja matala kynnyks sekä uudet tavat olla tavoitettavissa. Marikan mukaan Akseli on mukana suomi.fi-projektissa, johon haetaan rahoitus. Tämän tarkoituksena on kehittää kotisivuja, jotta tunnistautumisen onnistuu ko. sivun kautta. Chatti on myös kehitteillä, neuvolassa on nyt otettu Chatti käyttöön yleiseen neuvontaan ja ohjaukseen, tämä liittyy sote-valmisteluun. Marikan mukaan sotessa tulevat sähköiset palvelut olemaan tärkeitä. Marika toteaa, että Akselissa on huonot ja vanhat nettisivut. Hän kysyy, olisiko joku raatilainen kiinnos-

Perusturvakuntayhtymä Akseli
Aikuissosiaalityön ja
erityispalvelujen yksikkö
Keskuskaari 3
21250 Masku

Puh. (02) 447 7000
www.soteakseli.fi
Asiakasraati@soteakseli.fi



Perusturvakuntayhtymä Akseli
MASKU • MYNÄMÄKI • NOUSIAINEN

tunut lähtemään mukaan kotisivujen kehittämistyöhön? Se voisi sisältää esim. uudistusten kommentointia ja tavoitteena olisi aito yhteistyö. Asiakasraatilainen kysyy, keneen voi olla yhteydessä, jos haluaa olla mukana kehittämässä sivuja, myös toinen ihminen voisi olla kiinnostunut betatestaamisesta. Marikan mukaan Raisioista on kysytty kokemuksia vastaavasta palvelusta. Marika kertoo, että uusi työntekijä palkataan nyt työllisyysasioihin toisen työntekijän lisäksi. Kyseessä on sosiaaliohjaajan vakanssi, joka sisältää 50 % työllisyysasioita ja 50 % sosiaaliohjausta. Marika nostaa esille, että idea tähän on lähtenyt asiakasraadista toiveesta alun perin. Marikan mukaa näin kaikki työllisyysasiat siirtyvät Akselille ja saadaan ryhmiinkin lisäresursseja. Asiakasraatilainen mainitsee, että asiakaskohtaaminen ja asiakkaan äänen esille nostaminen toteutuu jo tämänkin ryhmän kautta. Hän haluaa, että pöytäkirjaan kirjataan seuraavat asiat, joista hän on keskustellut kuntouttavan työtoiminnan järjestäjän kanssa; Toiveena on, että sote-valmistelussa erotetaan selkeästi kuntouttava työtoiminta ja sosiaalinen kuntoutus toisistaan. Toiveena olisivat jatkossa joustavuus sopimusten pituuksiin ja pidemmät sopimuskaudet, joustavat jatkopolut, esim. mahdollisuus toimia avustavana henkilönä, kun uusi ihminen aloittaa kuntouttavassa työtoiminnassa. Palveluntarjoajien kannalta toiveena olisi, että sote-valmistelut ko. toiminnan osalta aloitetaan ajoissa, jotta maakuntiin siirryttäessä ei tulisi katkoksia toimintaan. Lisäksi toiveena on, että kuntouttavaan työtoimintaan sisältyisi liikuntaa kunnan puolesta/tarjoamana niin, että se olisi maksutonta asiakkaille. Marika kirjannut edellä mainitut asiat ylös itselleen ja kertoo, että asiaa on pohdittu ja todettu, että tarvitaan toimivat jatkopolut kuntouttavan jälkeen. Tuuli kertoo, että tammikuussa on tulossa palaveri, jossa pohditaan liikunta-asioita yhdessä kuntien vapaa-aikatoimen edustajien kanssa. Marika tuonut asiakasraatilaisten Vassosta terveisiä ja prosoyryin, jossa kerrotaan, miten sote edistyy. Hänen mukaansa nyt on tärkeää saada vinkkejä siitä, miten eri palvelut linkittyvät yhteen, ja mitä ryhmiä kunnissa on tai voi olla. Asiakasraadista jäsenten keskuudessa voisi olla halukkuutta lähteä mukaan kehittämispäiville ja hyvinvointisuunnitteluun. Marika lupaa lähettää sähköpostia aiheesta, lisäksi lausunto asiakasraadilta jatkoon toivottavaa, sovittu, että näin toimitaan.

- **Kysymykset asiakasraatilaistilaisilta:** Kysytty aktiivimallista, onko aktiivisuutta, että käy yhden päivän viikossa jossain kuntouttavassa, riittääkö se? Marika; Jollekin se voi olla tosi aktiivista, että on yhden päivän kuntouttavassa. Asiakasraatilainen kokee, että se on turhanpäiväistä touhua, toteaa, että ihmisten tilanteen ovat erilaisia, mutta näin toimien se on hieman näennäistä. Keskusteltu sotesta; Todettu hyväksi se, että asioita on lähdetty tekemään samalla tavalla yli kuntarajojen, tuli sote tai ei. Laaja yksimielisyys on, että muutosta

Perusturvakuntayhtymä Akseli
Aikuissosiaalitoimiston ja
erityispalvelujen yksikkö
Keskuskaari 3
21250 Masku

Puh. (02) 447 7000
www.soteakseli.fi
Asiakasraati@soteakseli.fi



tarvitaan ja uudistustyötä tehdään maakunnissa. Marika kertoo, että työryhmissä mietitään jo, mitä eri vaihtoehtoja on, jos ei tule sotea, hankkeita on hyödynnetty hyvin. Asiakasraatilainen kysyy, millainen valta Marikalla on? Marika vastaa, että riippuu siitä, mitä kysyy, päätösvalta perustuu hallintosääntöön. Yhtymähallituksen kokouksia on yleensä kerran kuukaudessa, Akselin hallinto on melko matala ja päätökset tulevat melko nopeasti. Asiakasraatilaisen mukaan Akselissa on hyvä systeemi ja kokee, että saa hyvin apua. Hänen kokemus on, että Akselissa on hyvät sosiaalityöntekijät ja ohjaajat, omat asiat ovat edenneet, on säännöllinen tsekkaukset ja tuki tarvittaessa. Hän mainitsee, että Akselissa on järjestetty muitakin hyviä asioita, esim. asiakasraati. Marika kertoo olevansa myös ylpeä Akselin sosiaalityöstä ja sisällöistä. Asiakasraatilainen on samoilla linjoilla ja kokee, että asiat ovat hyvin, lisäksi kuntouttava työtoiminta saa kiitosta ja Monan. Hän kokee, että ei olla pelkkiä asiakkaita, vaan tasaveroisia. Hän toteaa, että on harmi, jos tällainen järjestelmä romutetaan kuten Akseli. Marika kertoo, että yhtymähallituksessa on keskusteltu esim. asuntoasioista ja he ovat vieneet asioita eteenpäin Akselin kuntiin. Kiitetty Marikaa vierailusta, Marika kertoo, että voi tulla tapaamaan häntä suoraan työpaikalle myös.

6. Muut asiat

- Sihteeri laatii kokousmuistion, joka pyritään lähettämään viikon sisällä asiakasraadille jäsenille joko postitse tai sähköpostitse. Asiakasraatilaisten on tämän jälkeen viikko aikaa kommentoida sitä, jonka jälkeen muistio julkaistaan lopullisessa muodossa Akselin kotisivuilla. Sähköpostiosoitteeseen voi lähettää esim. kehitysehdotuksia tai teemoja, joita toivotaan, että käsitellään asiakasraadissa sekä kommentit muistioista.
- Asiakasraadion jatko: jatkuu ensi vuonna. **1. kokous 18.1.2019**, sosiaalityön päällikkö Raija Vienonen on tulossa kokoukseen vieraaksi.
- Asiakasraadion jäsenistä ainakin seitsemän on luvannut jatkaa ensi vuonna raadissa, yritetään saada uusia ihmisiä mukaan myös.

7. Tulevat asiakasraadion kokoukset

- 18.1.2019 klo 14–16 Sosiaalitoimen neuvotteluhuone, Masku



8. Loppukierros

- Koettiin, että asiat ja kokoukset ovat edenneet hyvin, vaikka ei ole ollut kaikilla kokoukäytännöistä kokemusta etukäteen. Koettu, että nyt on ollut systemaattisempaa kuin keväällä, on ollut positiivisesti yllättynyt tuloksista ja se motivoi jatkamaan. Yksi asiakasraatilainen ajattelee, ettei tiedä mistään mitään vielä, mutta aika ei ole tullut pitkäksi, hyvä porukka raadissa ja hyviä vierailijoita. Toinen on ollut erittäin positiivisella mielellä tämän asian kanssa, porukka kehittynyt sekä hyvät muistiot on tehty. Koettu, että isoja asioita on pohdittu ja otettu asioita esille, vierailijat ovat olleet hyviä, vaikkei kaikki kiinnostakaan aina. On ollut hyvä, että oli vierailijoita, keskusteltu monelle tärkeistä asioista. Koettu, että haluaa jatkaa, ei ole vielä saanut tästä niin paljon, mutta odottaa tulevaa. Yksi on tykännyt ja kokee, että mukava, kun pyydettiin mukaan. Koettu, että voi joskus auttaa muualla muita, kun saa tietoa asioista. Koettiin ryhmän ihmisten tulleen tutummaksi ja on helpompi lähestyä ja olla ryhmässä sekä kysyä asioita. Koettu, että asiakasraati laajentaa maailmakuva ja kuntouttaa sosiaalisesti.

9. Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.04